

Fizjoterapia kliniczna – praktyka zawodowa w neurologii

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	WYDZIAŁ Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	FIZJOTERAPIA – JEDNOLITE 5-LETNIE MAGISTERSKIE
Dyscyplina wiodąca	NAUKI O ZDROWIU
Profil studiów	PRAKTYCZNY
Poziom kształcenia	JEDNOLITE MAGISTERSKIE
Forma studiów	STACJONARNE
Typ modułu/przedmiotu	Moduł D – Nauki w zakresie fizjoterapii klinicznej, moduł FIZJOTERAPIA W DYSFUNKCJACH NARZĄDU RUCHU / OBOWIĄZKOWY
Forma weryfikacji efektów uczenia się	ZALICZENIE
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	KLINIKA NEUROLOGII WYDZIAŁU LEKARSKO-STOMATOLOGICZNEGO WUM ul. Cegłowska 80 01-809 Warszawa tel. 225690239 e-mail: neurologiawls@wum.edu.pl www.neurologiawls.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Izabela Domitrz
Koordynator przedmiotu	dr n. med. Jakub Stolarski e-mail: jakub.stolarski@wum.edu.pl

Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr n. med. Jakub Stolarski e-mail: jakub.stolarski@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	1. dr n. med. Jakub Stolarski 2. dr n. med. Daniel Malczewski 3. dr n. med. i n. o zdr. Karolina Krzysztoń 4. dr n. o zdr. Beata Mielańczuk-Lubecka 5. mgr Jeremi Kania 6. mgr Krzysztof Głowacki 7. mgr Zofia Żukowska 8. mgr Rafał Marusik

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok V, semestr IX	Liczba punktów ECTS	2.0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	---	---	
seminarium (S)	---	---	
ćwiczenia (C)	---	---	
e-learning (e-L)	---	---	
zajęcia praktyczne (ZP)	---	---	
praktyka zawodowa (PZ)	50	2	
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	---	---	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Samodzielne wykonywanie diagnostyki funkcjonalnej, planowania i prowadzenia fizjoterapii neurologicznej wykorzystującej techniki metod neurofizjologicznych (PNF, Bobath dla dorosłych).
C2	Praktyczne zastosowanie neuromobilizacji w chorobach obwodowego układu nerwowego.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

F.W1.	zjawiska fizyczne zachodzące w organizmie człowieka pod wpływem czynników zewnętrznych;
F.W2.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii i terapii manualnej, specjalnych metod fizjoterapii, ergonomii oraz fizykoterapii i masażu leczniczego;
F.W4.	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę i ból w zakresie niezbędnym dla fizjoterapii;

F.W5.	metody opisu i interpretacji podstawowych jednostek i zespołów chorobowych w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii i planowanie fizjoterapii;
F.W9.	zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem;
F.W10.	zasady postępowania fizjoterapeutycznego oparte na dowodach naukowych (evidence based medicine/physiotherapy);
F.W11.	standardy fizjoterapeutyczne;
F.W12.	rolę fizjoterapeuty w procesie kompleksowej rehabilitacji i innych specjalistów w zespole terapeutycznym;
F.W13.	prawne, etyczne i metodyczne aspekty prowadzenia badań klinicznych oraz rolę fizjoterapeuty w ich prowadzeniu;
F.W16.	zadania poszczególnych organów samorządu zawodowego fizjoterapeutów oraz prawa i obowiązki jego członków;
F.W18.	zasady odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty.

Umiejętności – Absolwent potrafi:

F.U1.	przeprowadzić badania i zinterpretować ich wyniki oraz przeprowadzić testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii, wykonywania zabiegów i stosowania podstawowych metod terapeutycznych;
F.U2.	samodzielnie wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej, fizykoterapii i masażu leczniczego;
F.U3.	tworzyć, weryfikować i modyfikować programy usprawniania osób z różnymi dysfunkcjami układu ruchu i innych narządów oraz układów, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, oraz celów kompleksowej rehabilitacji;
F.U8.	pracować w zespole interdyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu, z pacjentem i jego rodziną;
F.U11.	określić zakres swoich kompetencji zawodowych i współpracować z przedstawicielami innych zawodów medycznych;
F.U12.	samodzielnie wykonywać powierzone zadania i właściwie organizować własną pracę oraz brać za nią odpowiedzialność;
F.U13.	pracować w zespole i przyjmować odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji;
F.U14.	aktywnie uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego;

F.U15.	aktywnie uczestniczyć w dyskusjach na temat problemów zawodowych, z uwzględnieniem zasad etycznych;
F.U17.	przestrzegać praw pacjenta;
F.U18.	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku.

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
K2	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;
K3	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
K4	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
K6	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
K7	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
K8	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
K9	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób;

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Praktyki zawodowe	Zastosowanie testów klinimetrycznych w chorobach neurologicznych.	F.W1. F.W2. F.W4. F.W5. F.W9.
Praktyki zawodowe	Praca z pacjentem nieprzytomnym.	
Praktyki zawodowe	Zastosowanie metod neurofizjologicznych w usprawnianiu pacjenta neurologicznego.	

Praktyki zawodowe	Wykorzystywanie neuromobilizacji w chorobach obwodowego układu nerwowego.	F.W10. F.W11.
Praktyki zawodowe	Badanie funkcjonalne pacjenta z wykorzystaniem schematu ICF, opracowanie celu terapii i jego realizacja poprzez pracę praktyczną z pacjentem.	F.W12. F.W18. F.U1. F.U2. F.U3. F.U8. F.U11. F.U12. F.U13. F.U14. F.U15. F.U17. F.U18. K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9
Szczegółowy grafik nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dostępny w Klinice Neurologii Wydziału Medycznego		

7. LITERATURA
Obowiązkowa
Neurologia. Podręcznik dla studentów fizjoterapii, tom I i II. Redakcja naukowa: Izabela Domitrz, Joanna Cegielska, Jakub Stolarski. PZWL, Warszawa, 2023.
Uzupełniająca
• „Motor control”, A. Shumway-Cook, 2006 (lub nowsze)   • „The Bobath Concept in Adult Neurology”, B. Gjelsvik, 2008   • „Steps to Follow: The Comprehensive Treatment of Patients with Hemiplegia”, P. Davies, 2000   • „Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni”, Buckup K, 2007   • Szprynger J., Sozańska G., Neuromechanika i neuromobilizacje w fizjoterapii, Lublin, 2002   • Rehabilitacja w chorobie Parkinsona, Fries W., Liebenstund I., Kraków, 2007   • Metoda NDT-Bobath w neuror rehabilitacji osób dorosłych, Mikołajewska E., PZWL, 2012\   • PNF w praktyce, Adler S., Beckers D., Buck M., Warszawa 2009

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia

efektu uczenia się		
Wszystkie realizowane	Kolokwium wstępne („wejściówka”), dopuszczająca do zajęć praktycznych w Klinice: 2-4 pytań otwartych, sprawdzających podstawową wiedzę z planowania i wykonywania fizjoterapii neurologicznej. Zaliczenie na podstawie aktywnego udziału, zaangażowania w pracę z pacjentem i obecności na zajęciach w Klinice.	Obecność na wszystkich zajęciach, zaangażowanie w pracę w pacjentem oraz pozytywny wynik kolokwium wstępnego (wejściówki).

9. INFORMACJE DODATKOWE

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Opanowanie treści przekazywanych w formie wykładów, seminariów i ćwiczeń na III i IV roku studiów. Anatomia układu nerwowego i układu ruchu. Podstawowe zasady stosowania ćwiczeń biernych, czynno-biernych, wspomaganych, czynnych i z oporem kończyn górnych, dolnych i tułowia z zachowaniem prawidłowych chwytów, wykorzystanie elementów metod specjalnych w terapii pacjentów neurologicznych. Transfer pacjenta w obrębie łóżka. Podstawy badania funkcjonalnego pacjenta z zaburzeniami neurologicznymi oraz interpretacja wyników. Podstawy planowania terapii pacjentów po udarze, z chorobą Parkinsona, ze stwardnieniem rozsianym i z zespołami korzeniowymi. Znajomość teoretycznych zasad rehabilitacji wczesnej po udarze mózgu, fizjoterapii pacjenta nieprzytomnego, pacjenta z chorobą Parkinsona, SM. Znajomość zasad badania funkcjonalnego i planowania fizjoterapii zgodnych z protokołem ICF. Znajomość testów mających zastosowanie w chorobach neurologicznych.

Informacja dotycząca kolokwium wstępnego:

Pierwszego dnia zajęć przeprowadzane jest kolokwium wstępne („wejściówka”), dopuszczająca do zajęć praktycznych w Klinice: 2-4 pytań otwartych, sprawdzających podstawową wiedzę z planowania i wykonywania fizjoterapii neurologicznej. Trzykrotne niezaliczenie wejściówki skutkuje niezaliczeniem bloku praktyk w Klinice Neurologii.

PONADTO:

W Klinice działa Studenckie Koło Naukowe, spotkania 2x w miesiącu. Członkami mogą być studenci wszystkich lat studiów. W ramach Koła Naukowego, poza działalnością naukową, istnieje możliwość konsultacji w zakresie fizjoterapii w neurologii, poszerzania wiedzy otrzymanej w trakcie zajęć podstawowych. Opiekun Koła: dr n. o zdr. Karolina Krzysztoń

W Klinice Neurologii studenci mają możliwość odrobienia (bezpłatnie) wakacyjnych praktyk zawodowych pogłębiających wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie fizjoterapii pacjenta neurologicznego.

Nieobecności na zajęciach możliwe do odrobienia w terminach, w których w Klinice nie odbywają się zajęcia dydaktyczne ze studentami WUM; po wcześniejszym uzgodnieniu z prowadzącym.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich